

(ร่าง)

มคอ.3 รายละเอียดรายวิชา

Course Specification

0000164 หลักปรัชญาและศาสนาเพื่อการพัฒนาชีวิต

(Philosophy and Religion Principles for Life Development)

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาตรีหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559

มหาวิทยาลัยทักษิณ

สารบัญ

หมวด		หน้า
หมวดที่ 1	ข้อมูลทั่วไป	3
หมวดที่ 2	จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์	5
หมวดที่ 3	ลักษณะและการดำเนินการ	6
หมวดที่ 4	การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต	7
หมวดที่ 5	แผนการสอนและการประเมินผล	10
หมวดที่ 6	ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน	13
หมวดที่ 7	การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา	14

รายละเอียดของรายวิชา
(Course Specification)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา : มหาวิทยาลัยทักษิณ
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา : หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

หมวดที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

0000164 หลักปรัชญาและศาสนาเพื่อการพัฒนาชีวิต

(Philosophy and Religion Principles for Life Development)

2. จำนวนหน่วยกิต

3(3-0-6)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรระดับปริญญาตรี หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

1. อาจารย์ ดร.อุทัย เอกสะพัง
2. อาจารย์ ดร.ฐากร สิทธิโชค

5. ภาคเรียน/ชั้นปีที่เรียน

ภาคเรียนที่ 1 หรือ 2 ชั้นปีที่ 1 หรือ 2

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite)

ไม่มี

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisite)

ไม่มี

8. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา และวิทยาเขตพัทลุง

9. วันที่จัดทำรายละเอียดของรายวิชาครั้งสุดท้าย

กุมภาพันธ์ 2559

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา : เพื่อให้ผู้เรียน

เพื่อให้ผู้เรียนมีหลักปรัชญาและศาสนาเป็นคตินำทางชีวิตที่ถูกต้องดีงาม

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

2.1 เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของหลักปรัชญาและศาสนาอันเป็นภูมิปัญญาของชาวโลก

2.2 เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่พบและมีความคิดสรุปใจความสำคัญในสิ่งนั้นได้

2.3 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำหลักปรัชญาและศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

วิเคราะห์หลักปรัชญาและศาสนาต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองและสังคม ด้วยการเรียนรู้เข้าใจ มีความคิดเป็นเหตุเป็นผล ตามทฤษฎีสำคัญทางปรัชญา เกณฑ์ตัดสินทางจริยธรรม คำสอนสำคัญทางศาสนา มนุษย์กับโลก มนุษย์กับมนุษย์และคุณค่าต่าง ๆ ในชีวิตมนุษย์

Analysis of various philosophy and religious principles in order to guide the development of persons and society by learning, understanding and thinking rationally in accordance with the philosophical theory, ethical criteria, religious teachings, man and the world, relationship between man and man including the values in human life

2. หัวข้อและจำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคเรียน

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
45 ชั่วโมง/ภาคเรียน	-	-	90 ชั่วโมง/ภาคเรียน

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักเรียนเป็นรายบุคคล/รายกลุ่ม

อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ผ่านระบบสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์หรือนัดเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มตามที่นิสิต
แจ้งความจำนงที่จะขอรับคำปรึกษา

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1.1 ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม : มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น โดยยึดหลักธรรมในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

1.2 มีวินัย ขยันและรับผิดชอบในหน้าที่ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

1.2 วิธีการสอน

สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มและการสะท้อนคิดของผู้เรียน

1.3 วิธีการประเมิน

ผู้เรียนและสมาชิกในกลุ่มประเมินความมีวินัยของการรับผิดชอบด้านต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

2. ด้านความรู้

2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้ : มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล เข้าใจธรรมชาติตนเองและสังคม

2.1 มีความรอบรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ ชีวิตและสังคม

2.2 มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเองและสังคม

2.2 วิธีการสอน

จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมกลุ่มเน้นการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning)

2.3 วิธีการประเมิน

- ผู้เรียนประเมินตนเอง

- การระดมพลังสมอง

- การนำเสนอผลงาน

- การทดสอบย่อย กลางภาค และปลายภาค

3. ด้านทักษะทางปัญญา

3.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา : มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และประยุกต์ใช้อย่างเป็นระบบมีความใฝ่รู้เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.1 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างเป็นระบบ

3.2 สามารถบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ไปประยุกต์เพื่อพัฒนาตนเองและสังคมได้

3.2 วิธีการสอน

ใช้ทักษะกระบวนการคิดรูปแบบต่าง ๆ ให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกทักษะกระบวนการคิดทั้งในระดับบุคคลและกลุ่ม

3.3 วิธีการประเมิน

- ประเมินจากการใช้ทักษะกระบวนการคิดในการตั้งคำถาม การสืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การตัดสินใจ รวมทั้งการแก้ปัญหา

- การนำเสนอผลงาน

- การทดสอบย่อย การสอบกลางภาคและปลายภาค

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ : มีทักษะในการสร้างความสัมพันธ์และสามารถเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมด้วยความรับผิดชอบ

4.3 มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกของชุมชนและสังคม

4.4 ยอมรับความแตกต่างทางความคิดและวัฒนธรรม เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับสมาชิกในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข

4.2 วิธีการสอน

- เน้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ต้องทำกิจกรรมกลุ่มและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

- สอดแทรกเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม การมีมนุษยสัมพันธ์ และความเข้าใจในวัฒนธรรมองค์กร

4.3 วิธีการประเมิน

- ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของนิสิตในขณะที่ทำกิจกรรมกลุ่ม
- เพื่อนร่วมชั้นประเมินการนำเสนอผลงานของกลุ่มตนเองและกลุ่มอื่น
- ประเมินความสม่ำเสมอการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ :
มีความสามารถในการคิดการพูดและเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

5.1 มีความสามารถในการสืบค้น รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปประเด็น นำเสนอ และสื่อสาร โดยใช้ภาษาคน-ภาษาธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 วิธีการสอน

- จัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นการใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้

- จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลายและเหมาะสม

- จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนสามารถใช้ความคิดลงมือปฏิบัติตามหลักปรัชญาและศาสนาได้

5.3 วิธีการประเมิน

- ประเมินจากทักษะการใช้ความคิดการพูดและการลงมือปฏิบัติในการนำเสนอรายงาน

- ประเมินจากความสามารถในการใช้ข้อมูลทางหลักปรัชญาและศาสนาในระดับพื้นฐานในการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม

- ประเมินจากการทดสอบย่อย การสอบกลางภาค และปลายภาค

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชั่วโมง)	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	ผู้สอน
1-2	หลักปรัชญาเบื้องต้น 1. ความหมายของปรัชญา 2. แนวคิดทางปรัชญา 3. ปรัชญาตะวันตก 4. ปรัชญาตะวันออก	6	การบรรยาย , สื่อการสอน - ฟังความคิด - ผู้เรียนอ่านบทความได้เข้าใจตามกำหนด - แบบฝึกหัดของผู้เรียน - จับใจความสำคัญจากข้อความที่อ่าน - ตีความข้อความที่อ่าน ระบุสาระสำคัญที่ได้จากการอ่าน	
3-4	หลักศาสนาเบื้องต้น 1. ความหมายของศาสนา 2. ศาสนาฝ่ายเทวนิยม 3. ศาสนาฝ่ายอเทวนิยม	6	การบรรยาย , สื่อการสอน แบบฝึกหัด - อ่านเนื้อหาที่หลากหลาย - ความถูกต้องในการทำแบบฝึกหัด	
5-6	ทฤษฎีสำคัญทางปรัชญา 1. อัตนิยม 2. สุขนิยม 3. อสุขนิยม	6	การบรรยาย , สื่อการสอน - แบบฝึกหัด - ผลงานที่สืบค้นในรูปแบบของรายงาน	
7	เกณฑ์ตัดสินทางจริยธรรม 1. สัมพัทธนิยม 2. ลัทธินิยม 3. ประโยชน์นิยม	3	การบรรยาย , สื่อการสอน - แบบฝึกหัด - ทำกิจกรรมกลุ่มในรูปแบบของรายงาน	

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชั่วโมง)	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน และสื่อที่ใช้	ผู้สอน
8	คำสอนสำคัญทางศาสนา 1. ศาสนาฝ่ายเทวนิยม 2. ศาสนาฝ่ายอเทวนิยม	3	การบรรยาย , สื่อการสอน - แบบฝึกหัด ทำกิจกรรมกลุ่มในรูปแบบ รายงาน	
9	สอบกลางภาค			
10-11	มนุษย์กับโลก 1. โลกกับความคิดของมนุษย์ 2. โลกกับประสาทสัมผัส 3. โลกกับความรู้สึกของมนุษย์	6	การบรรยาย , สื่อการสอน งานเขียนสรุปประเด็นของ ผู้เรียน	
12-13	มนุษย์กับมนุษย์ 1. มนุษย์กับตนเอง 2. มนุษย์กับเพื่อนมนุษย์ 3. มนุษย์กับธรรมชาติ	6	การบรรยาย , สื่อการสอน งานเขียนสรุปประเด็นของ ผู้เรียน	
14-16	คุณค่าต่าง ๆ ในชีวิตมนุษย์ 1. มโนคติเรื่องสิ่งสูงสุด 2. สิ่งที่ดีและสิ่งที่เลวร้าย 3. มนุษย์ควรประพฤติตนอย่างไร	9	การบรรยาย , สื่อการสอน งานเขียนสรุปประเด็นของ ผู้เรียน	
17	ทบทวน			
18	สอบปลายภาค			

2. แผนประเมินการเรียนรู้

(●: ประเมินเฉพาะความรับผิดชอบหลัก)

ลำดับการประเมิน	ผลการเรียนรู้	ลักษณะการประเมิน (เช่น สอบ รายงาน โครงการ ฯลฯ)	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของคะแนนที่ประเมิน
1	- ด้านคุณธรรม จริยธรรม	การเข้าชั้นเรียน ความมีระเบียบวินัยในการทำงาน	ทุกสัปดาห์	5
2	- ด้านความรู้	งานและการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน การทดสอบย่อย การสอบกลางภาค การสอบปลายภาค	ทุกสัปดาห์ สัปดาห์ที่ 5,14 สัปดาห์ที่ 9 สัปดาห์ที่ 18	10 10 20 25
3	- ด้านทักษะทาง ปัญญา	การใช้ความคิดการพูดในการสื่อสาร	สัปดาห์เว้นสัปดาห์	15
4	- ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และความ รับผิดชอบ	การสังเกตการทำกิจกรรมกลุ่ม	ทุกชั่วโมงของ การจัด กระบวนการ เรียนรู้	5
5	- ด้านทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสารและ เทคโนโลยี สารสนเทศ	การเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการนำเสนอข้อมูล	สัปดาห์ที่ 5 , 7 , 9 , 13	10

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารประกอบการสอน

เอกสารประกอบการสอน “รายวิชาหลักปรัชญาและศาสนาเพื่อการพัฒนาชีวิต”

2. ตำราอ่านเพิ่มเติม

กิริติ บุญเจือ. (2538). จริยศาสตร์สำหรับผู้เริ่มเรียน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

..... (2532). ศาสนศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

คุณ โทจันทร์. (2537). ศาสนาเปรียบเทียบ. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์ .

จ่านง ทองประเสริฐและคณะ. (2511). คู่อารยธรรมตะวันออก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์
แห่งประเทศไทย .

นวม สงวนทรัพย์. (2527). สังคมวิทยาศาสนา. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์ .

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ประยุตโต). (2546). พุทธธรรม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย.

พระราชวรมุนี (ประยุตษ์ ประยุตโต). (2528). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์.

พุทธทาสภิกขุ. (2525). สันตศีลัตถุธรรม. กรุงเทพฯ : ธรรมทาสมูลนิธิ.

แสง จันทร์งาม. (2526). ประทีปธรรม. กรุงเทพฯ : กมลการพิมพ์.

วิทย์ วิศทเวทย์. (2530). จริยศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์ .

3. แหล่งค้นคว้าแนะนำ

ตำรา เอกสารวิชาการ ด้านปรัชญาและศาสนา ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

วารสารทางปรัชญาและศาสนาที่ผลิตโดยมหาวิทยาลัยที่ได้รับการยอมรับทั้งในไทยและต่างประเทศ

4. เว็บไซต์แนะนำ

-

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

- 1.1 การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- 1.2 การสังเกตจากพฤติกรรมของผู้เรียน
- 1.3 แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน
- 1.4 แบบประเมินผู้สอน

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- 2.1 การประเมินประจำภาคเรียนจากเว็บไซต์ของงานระบบสารสนเทศ
- 2.2 นิสิตเขียนคำวิพากษ์ก่อนสอบกลางภาคและปลายภาคโดยไม่ระบุชื่อนิสิต
- 2.3 ผลการสอบ

3. การปรับปรุงการสอน

- 3.1 การจัดสัมมนาย่อยให้นิสิตวิพากษ์การเรียนรายวิชานี้เป็นกลุ่ม (กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่จัดตั้งแต่ต้นภาคเรียนเพื่อการทำงานที่ได้รับมอบหมาย)
- 3.2 การทำวิจัยในชั้นเรียน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

- 4.1 ผู้เรียนทวนสอบคะแนนข้อสอบย่อย หรืองานที่มอบหมายของตนเองกับผู้สอน
- 4.2 สาขาตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้อของนิสิต
- 4.3 ผู้สอนทวนสอบคะแนนสอบกลางภาคและคะแนนสอบปลายภาคกับเพื่อนร่วมงานในสาขาวิชาเดียวกัน

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

- 5.1 ปรับปรุงรายวิชาทุก 3 ปีหรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ 4
- 5.2 ผลัดกันสังเกตการณ์สอนกับเพื่อนร่วมงานเพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองในเรื่องการสอนการอ่าน
- 5.3 ผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์สื่อหรือเอกสารประกอบการสอนที่ใช้